

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

1. Να εντοπίσετε τα δομικά μέρη των παρακάτω παραγράφων (θεματική πρόταση, λεπτομέρειες, κατακλείδα).

Οι Έλληνες έχουν μια χαρακτηριστική λέξη που περιγράφει θαυμάσια τη διάθεσή τους απέναντι στους ξένους: φιλοξενία. Η φιλοξενία είναι μια αρετή των Ελλήνων από τότε που εμφανίστηκαν στην ιστορία. Ήδη στα ομηρικά έπη περιγράφονται σκηνές πολύ εγκάρδιας φιλοξενίας, όπου ο ξένος επισκέπτης αντιμετωπίζεται ως ιερό πρόσωπο. Οι θεοί των αρχαίων Ελλήνων – και ειδικά ο Δίας- πολύ συχνά έπαιρναν ανθρώπινη μορφή και εμφανίζονταν ως ξένοι στα σπίτια των ανθρώπων, για να τους βοηθήσουν σε διάφορα σημαντικά ζητήματα αλλά και για προσωπικές τους υποθέσεις. Οι αρχαίοι Έλληνες λοιπόν, κάθε φορά που ένας ξένος χτυπούσε την πόρτα τους, τον υποδέχονταν με τιμές και τον αντιμετώπιζαν ως ιερό πρόσωπο, έχοντας πάντα στο νου τους ότι μπορεί να είναι κάποιος θεός. Του έβαζαν να φάει, του γέμιζαν το ποτήρι με εκλεκτό κρασί, του έστρωναν να κοιμηθεί, και μόνο όταν είχε χορτάσει και είχε ξεκουραστεί έπαιρναν το θάρρος να τον ρωτήσουν ποιος είναι και από πού έρχεται.

Αστερίξ, ο ήρωας αυτών των περιπετειών. Μικρόσωμος πολεμιστής αλλά παμπόνηρος και με κοφτερό μυαλό, του εμπιστεύονται χωρίς αμφιβολίες όλες τις επικίνδυνες αποστολές, για τις οποίες συνήθως καταστρώνει και το σχέδιο δράσης. Ο Αστερίξ αντλεί την υπεράνθρωπη δύναμη του από το μαγικό ζωμό του Δρύιδη Πανοραμίξ.

Το ράφτινγκ είναι ο ιδανικός τρόπος για να πλησιάσουμε την ομορφιά της φύσης. Περισσότερο κι από την έκκριση αδρεναλίνης, απ' το πνεύμα ομαδικότητας, το ράφτινγκ μάς προσφέρει πρόσβαση σε υδάτινα τοπία που δεν μπορείς να τα γνωρίσεις με κανέναν άλλο τρόπο. Επιπλέον το ράφτινγκ είναι μια ήπια δραστηριότητα, που μπορούν να τη γευτούν παιδιά και μεγάλοι. Αρκεί να βρίσκονται σε καλή φυσική κατάσταση, να ξέρουν κολύμπι και φυσικά να σέβονται τη δύναμη του νερού και να ακολουθούν πιστά τις οδηγίες του συνοδού.

2. Χαρακτήρισε τις παρακάτω προτάσεις ανάλογα με τα συστατικά τους (απλή, επαυξημένη, ελλειπτική).

- Οι αθλητές έφτασαν στο στάδιο για προπόνηση.
- Οι φωτογραφικές μηχανές μας διαθέτουν τηλεφακό.
- Το όνομα αρκεί.
- Τα θέματα των εξετάσεων ήταν δύσκολα.

3. Να μετατρέψετε τις απλές προτάσεις που δίνονται σε επαυξημένες όπως στο παράδειγμα.

Πχ. ο φάρος κατευθύνει τα καΐκια.

Ο θαλασσοδάρτος φάρος κατευθύνει τα γερικά καΐκια

- Τα κύματα τρώνε τα βράχια
- Τα κοχύλια είναι αμέτρητα.
- Οι γλάροι σπαθίζουν τον αέρα.

4. Χαρακτήρισε τις υπογραμμισμένες προτάσεις του διαλόγου με βάση τις σημασίες τους και τα σημεία στίξης. (αποφαντική, προστακτική, ερωτηματική, επιφωνηματική)

- Πού θα πάτε;

- Στην Αθήνα, μαμά, άσε μας να πάμε. Πρέπει να έρθει κι η Ελένη μαζί.

- Στην Αθήνα; Αυτό είναι παράλογο! Ο καιρός το πάει για βροχή. Το μεσημέρι να είστε εδώ. Πήρατε μαζί σας ομπρέλα;

5. Να μετατρέψεις τις καταφατικές προτάσεις που δίνονται σε αρνητικές.

Αυτός ο αρχιτέκτονας έχει πέντε βοηθούς σχεδιαστές.

Η δουλειά που τους ανατέθηκε είναι δύσκολη.

6. Να ετοιμάσετε μια παράγραφο (80-100 λέξεων) με θεματική περίοδο «Οι ταινίες που μου αρέσει να παρακολουθώ είναι οι περιπέτειες».

7. Να βρείτε το Ονοματικό Μέρος και το Ρηματικό Μέρος στις παρακάτω προτάσεις.

Ο διαρρήκτης παραβίασε την πόρτα του διαμερίσματος.

Ο Γιώργος πάει για μπάνιο.

Η διάρκεια της παράστασης ήταν μιάμιση ώρα.

Με ζάλισε ο θόρυβος από τη μηχανή.

Τα καταστήματα θα είναι ανοιχτά σήμερα μέχρι αργά.

8. Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη πτώση του επιθέτου που βρίσκονται στην παρένθεση.

Ο υπουργός ενδιαφερόταν για την εξαγωγή των(εγχώριος) προϊόντων και την εισαγωγή(ξένος) συναλλάγματος.

Δεν έλειψαν βέβαια και οι(μυστικός) συνεδριάσεις κατά τις οποίες έπαιρναν(έκτακτος) μέτρα.

Στα πυκνά του φρύδια και τα του στήθι (δασύς) έβλεπε ζωντανεμένη την παλικαριά.

Έληξε η εποχή των.....(παχύς) αγελάδων.

Οι άκρες των.....(καφετής) ματιών της κατέληγαν σε μια(χρυσαφής) γραμμή.

Ήταν ένα αγόρι(φοβητσιάρης).

Οι.....(πεισματάρης) επιμένουν στη γνώμη τους και δεν μπορούν να συνεννοηθούν με κανέναν.

Είχαν να διανύσουν ακόμη.....(πολύς)δρόμο.

Στην αφετηρία είχαν συγκεντρωθεί.....(πολύς)δρομείς.

Γύρισε(πολύς)χώρες και γνώρισε(πολύς) ανθρώπους.

Είχε όλα τα γνωρίσματα του συνετού και(μεγαλοφυής) ανθρώπου.

Τα κράτη πρέπει να σέβονται τις(διεθνής) συμφωνίες.

Τα νησιά (κοραλλιογενής) είναι χτισμένα από αποικίες(μικρός)ζώων που μοιάζουν μεανεμώνες (θαλάσσιος).

9. Να κατατάξεις τα υπογραμμισμένα ουσιαστικά του κειμένου σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα και κατόπιν να σχηματίσετε την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό.

	Αρσενικά	Θηλυκά	Ουδέτερα
ισοσύλλαβα			
ανισοσύλλαβα			

Κι εγώ πέρασα τα μικρά μου χρόνια με τα ταξίδια που είχα διαβασμένα, αλλά είχα τη σπάνια τύχη οι τοποθεσίες που ζούσα να μοιάζουν με κείνα που είχα στο νου μου, και τα ταξίδια μου να μην είναι ολότελα φανταστικά, αλλά σε πολλά ήταν αληθινά και η φαντασία μου τα τελειοποιούσε. Γιατί, το μέρος που γεννήθηκα κι έζησα μικρός, έμοιαζε σε πολλά με τα παράξενα μέρη που είχα στη φαντασία μου από τα διαβάσματα και τις ιστορίες που είχα ακούσει. Βέβαια δεν είχε αγριανθρώπους ανθρωποφάγους, δεν είχε ζούγκλες , μήτε κροκοδείλους, μαϊμούδες, ιπποποτάμους κι άλλα τέτοια ζωντανά, είχε όμως παράξενες θάλασσες, κάβους, σκυλόψαρα, χελώνες, ψάρια, φουρτούνες, ρέματα, αγριόχηνες, πελεκάνους, γλάρους κι άλλα θαλασσινά πουλιά. Κι η στεριά, είχε κι αυτή κάμποσα αγρίμια και αγριοπούλια, λαγούς κοπάδια, αλεπούδες, τσακάλια, φίδια, αγριογούρουνα....

10. Στις παρακάτω προτάσεις να βρείτε ποια είναι τα υποκείμενα, αντικείμενα και κατηγορούμενα.

Ο ανήφορος αρχίζει.

Οι κάτοικοι ανοίγουν τα παράθυρά τους· βλέπουν ξένους ανθρώπους.

Προς τη θάλασσα το έδαφος γίνεται απότομο.

Το Καρούλι είναι ένας βράχος.

Οι θάμνοι φράζουν το μονοπάτι.

Οι ντόπιοι μαζεύουν πολλούς και νόστιμους καρπούς της εποχής.

Η θάλασσα έγινε ένα πολύ στενό κανάλι.

Η φύση γύρω μας φαίνεται ήρεμη.

Η επιφάνεια των νερών γυαλίζει σαν κρύσταλλο.

Οι μαθητές εξέλεξαν τον Κώστα πρόεδρο της τάξης.

Οι ψαράδες φυλάγουν εκεί τα σύνεργα της δουλειάς τους.

Δάσκαλοι και καθηγητές εκπαιδεύουν τους μαθητές.

11. Να βρείτε τη φωνή των ρημάτων στις παρακάτω προτάσεις:

Οι κλόουν ντύνονται με ειδικές στολές.
Σε λίγα λεπτά το διαστημόπλοιο εκτοξεύθηκε στο διάστημα.
Οι ηθοποιοί ζουν μέσα σε όνειρο.
Το νερό πάγωσε.
Μηχανεύτηκε ένα έξυπνο τέχνασμα για να τους παραπλανήσει.
Η ομάδα μας έχασε με βαρύ σκορ.
Οι αστροναύτες κάθονται σε ειδικά καθίσματα.

12. Να γράψετε την χρονική βαθμίδα, τον χρόνο και το ποιόν ενέργειας των ρημάτων που υπογραμμίζονται:

Δυστυχώς πολλοί άνθρωποι πετούν τα σκουπίδια στο δρόμο.

Έγραψε μια επιστολή.

Θα προσπαθήσει να με διαβάσει.

Φωνάζει, για να τον φοβηθούμε.

Όταν έρθουν αυτοί, εγώ θα έχω φύγει.

Ο υπουργός είχε προβάλει το έργο του.